Jorde ock Skatte bokenn
... Weder lax ...
... med ...
1571

...gie spiritu i anima .i. bone uo-
luntate religi = paratus.

Da ei. Ita .s. ut nec tibi uoce
ac nec alii pecunia da = enim iusti-
cia. Ita .n. omni petenti dabis
si non id quod petit sed melius cum
iniuste petentem correxeris.

Diligite .7. Contra ecclesiam pug-
natur tribus modis. odio. uerbis.
cruciatu corporis. Ecclesia contra
diligit benefacit. orat. Hoc = no-
uum mandatum hoc de filiis ire
facit filios dei. Unde sequitur. ut
sitis filii. adoptio filiorum sola
caritate acquiritur.

Vident contra eos impreccationes
apostolorum que non dicuntur
uoto optantium sed spiritu pro-
uidentium.

Filii .s. regeneres. q. d. accepta
potestate operibus agite ut sitis
filii renascendo. per ueritatem.

Pater iam dominus pater. Videte ut
sitis filii renati ex deo qui =
ceritis.
... beniuolos et maliuolos.

Qui solem hunc uisibilem. Sla-
...quisiunt in libro salomonis
Sol iusticie non illuxit nobis
... de pluuia doctrine dicit propheta
super unam ciuitatem pluit et
non super aliam.

Solem s. q. d. qui fecit cuius
ipse sunt omnia que de nichilo
creauit. Quid nos facien...
de his que de munere eius accepimus.

Merces filiorum sola adoptio est.

Publicani exactores romano-
rum quos iudei sic uocant
qui de re publica curam ge-
runt dicuntur. = nomen trax-
se a publio romano rege quod
primus eos ordinauit.

... ritatem ... tro legis.

dictum ...

primum tuum 1 odio
habeb inimicum tu
um. Ego autem dico uo
bis. diligite inimi
cos uros. benefacite
his qui oderunt uos 1
orate pro persequentib
uos 1 calumpnian
tib; ut sitis filii pris
uri qui in celis est.
solem suum oriri fa
cit sup bonos 1 ma
los 1 pluit sup iustos
1 iniustos. Si .n. di
ligitis eos qui uos
diligunt quam mercedem ha
bebitis. nonne 1 pub
licani hoc faciunt. et
si salutaueritis fratres
uros tantum quid

Odio ha. in .v. t. forsitan intelligendum est
iuxta hoc quod supra. oculum pro oculo 1 c. uel sub-
trahendo officia humanitatis.

Aug. Orate pro persequentibus 1 c. Non autem hic pro
fratribus. in quibus sunt aliqua peccata persecuti-
one inimicorum grauiora. Unde cum iohannes dixisset
Si quis scit fratrem suum peccare non ad mortem
oret 1 dabit illi deus uitam subdit. Est autem
peccatum ad mortem non pro illo dico ut oret quis
ubi aperte ostenditur quosdam fratres esse pro quibus
orare non iubemur. peccatum ad mortem = cum
post agnitionem dei per gratiam christi oppugnat
aliquis fraternitatem 1 aduersus ipsam gratiam qua
reconciliatus = deo inuidie facibus agitatur.
quod fortasse = peccatum in spiritum sanctum. peccatum ad
mortem non = si quis non amorem a fratre alie-
nauit. sed officia fraternitati debita pro aliqua
animi infirmitatem. non exhibuit. Unde christus ait.
pater ignosce illis non .n. sciunt. quid faciunt. nondum
enim gratie spiritus sancti participes societatem inierant
fraternitatis. sed difficile audi petrum negantem
dimittit non quod non sit ignoscendum peccan-
ti sed quod quanta = labes illius peccati ut deprecan-
di humilitatem subire non possit. 1 si peccatum
suum mala conscientia agnoscere 1 enunciare
cogatur ut iudas cum dixit peccaui. facili-
us desperans currit ad laqueum quam humilita-
te ueniam petiit quod pro magnitudine pecca-
ti iam ex dampnatione peccati tales sunt creden-
dum = 1 huic penitentie non ignoscit deus cum
1 si peccasse uideantur 1 fecisse mala uehe-
menter eos peniteat. tamen istis affectiones
ultas sunt ut se non humiliient ad petendam
ueniam. Mouere autem potest quod iohannes in epistola de
dilectione dei 1 proximi tamen monere uidetur. ut
fratres diligamus. cum dominus dicat 1 pro inimicis
orandum. Sed fratres intelliguntur. non solum qui
iam crediderunt. sed 1 qui credituri sunt pro qui-
bus orandum est. ut fraterno fide nobis socientur.

Oportet fratres diligere 1 humiliter salutare. Sed
... parum =.

Perfecti in caritate dei 1 proximi cumulus perfec-
tionis diligere 1 inimicos 1 orare pro illis sicut 1 christus
... fecit.

12

13

Omnis gloriam filii querere debent et omnia bona ad hoc ut placeant ei referre.

Attendite et cetera. Nam hucusque precepit de mundicia manuum, precepit de cordis mundicia qua deus videtur, et non simplici intencione sed pro hominum laude non placantur a deo opera unde laus hominum non dei appeti sed subsequi ut ex aliis sumitur.

Hactenus de iusticia evangelii que est super iusticiam scribarum et phariseorum. Nunc quia mundicia cordis eadem iusticia debet esse impleri et elemosina servatur et oratione. Unde et monet hic vel orare vel elemosinam facere, sed quo animo debeant facere agitur. Hic de mundando corde.

VI Ante se tuba canit qui ante alios vult laudari ut appareat maior illis.

Tuba canere. Fortitan convocandi gratia hoc faciunt ut omnes veniant qui ad spectaculum.

In elemosina facienda debent considerari tria scilicet qua intencione quid a quo detur. Scilicet qualitas intencionis, qualitas dantis quid an datum vel rapina vel furto vel alio scelere acquisitum sit. Item videndum qua intencione ne amore laudis humane ne pro aliqua temporali retributione vel aliqua simili occasione sed pro sola dei dilectione. Et si iustum datum et munda intencione fuit videnda est qualitas dantis ne fur ne adulter vel homicida ne aliquo gravi scelere implicitus nec in voluntate peccandi manens sit. Scriptum est enim oblationes impiorum abhominabiles deo non enim respexit deus ad caym nec ad munera eius qui non primitias sed laborem manuum suarum offerebat sed quia frater invidit et repletus est et invidia est.

In abscondito elemosina fit que nulli vult videri tenebris. Lux intus est, tenebre extra. Non prohibet orare sed in orando ypocritis similes esse.

Et cum. Ad superiora coniungitur ysma. Superius dixerat attendite ne iusticiam vestram faciatis coram hominibus. Hic subditur et cum oratis.

Anguli platearum sunt in via per transitum ut conducitur in quadruvium reddit non enim nescitur.

In angulis quasi absconsiores | videri sed appetere videri.

tales ex humano affectu hoc facientes. | Gentiles et ethnici quasi gentiles. ethnos grece latine gens.

amplius facietis? Nonne et ethnici hoc

Sine diminutione non est plenitudine. Scilicet ad quod culmen provehit suos. Scilicet ymo dilectionem. Ut vos filii patris esse meamini. Scilicet caritate. Scilicet quia ut gratias perdere nullum est. Ut nullus intelligeret hoc per patrem.

faciunt? Estote ergo vos perfecti sicut et pater

Scilicet per gratiam adoptionis. Scilicet ipse quidem per naturam. Scilicet in hiis et omnibus finem.

vester celestis perfectus est. Attendite ne

ne ponatis in hominum laude. Scilicet opera iusticie quod habundat plus quam scribarum et phariseorum.

iusticiam vestram faciatis coram hominibus

Scilicet appetendo laudem eorum. Scilicet hoc enim in hoc fine.

ut videamini ab eis;

deputati per mercede, quod amore fit.

alioquin mercedem non habebitis apud patrem

Scilicet eius amore non fecistis. Scilicet in angelis vel sanctis animabus.

vestrum qui in celis est. Cum ergo facis

Scilicet elemosina est presens vite. Scilicet noli velle innotescere. Scilicet ad gloriam tuam. Scilicet ypocrite.

elemosinam noli ante te tuba canere sicut ypocrite

qui simulat quod non est representator alterius persone. Scilicet fictores.

faciunt in synagogis et vicis ut honorificentur ab hominibus. Amen

Scilicet merces sua laus humana quam appetunt.

dico vobis receperunt mercedem

Scilicet mundi. Scilicet quia in aliquo fit.

suam. Te autem faciente

votorum conveniunt cum aliquo mercede eterna.

elemosinam nesciat sinistra

Scilicet non se misceat laudis appetitus vel vicium.

tua quid faciat

aliquod.

dextera tua. Ut sit

Scilicet et bona gloria in hoc non videtur. Scilicet nichil extra quod

elemosina tua in abscondito

Sed abscondatur sic ut sit tua cum et pater

et pater tuus qui videt

in abscondito

reddet tibi. Et cum oratis

non eritis sicut ypocrite

Non prohibet videri ut de laude sed videri ut ipsi laudentur.

A toto in partes ut exponat quia bona non sunt pro hominum laude facienda.

Ab oculis cordis inspectore fallere supplicium de quibus dicitur: Recedite a me operarii dolosi nomen enim meum habuistis sed opera mea non fecistis.

Sinistra est delectatio laudis. Dextera intencio implendi precepta dei. Cum ergo conscientie facientis elemosinam pro precepto dei implendo miscet se laudis appetitio iam sinistra est consciencia operis dextere. Cum non pro sola cupiditate alienorum voluntate aliqui mercedes invideri sola sinistra operatur quod prohibet deus, cum nec premissum promittit. In bona autem consciencia nullum tamen faciunt etiam quam in usu aliquid quod exterius dent.

Scilicet quia est discretio intencionum.

Vide deus et approbat. Illa autem approbat que sunt abscondita que extra sunt non placent nec approbat.

Qui in elemosina et in oratione serviet non enim monet vel orare vel elemosinam facere sed quo animo debeant facere.

te b'n fecis in calibabis: et in q̄ mala in eadem p̄uenerit de his. H. agitur in quibz uł te-
me iudicantes offendimus uł recte agentes excusamus: et
ideo addit in qua mensura et cetera quorum uoluntas nō habuit finem peccandi quamuis cum fine peccauerint nō habent finem ul-
tionis in quibz iudicium sine mi-
sericordia: sine misericordia iudicabunt.

Vix inuenit aliquis ab hoc ui-
cio alienus quia unusquisque suis fauens aliena facile reprehendit et aliena grauius tolerando quam sua sumit auctoritatem arguendi sine exemplo sue emendationis.

Hii enim odio et liuore suscipi-
unt omnia accusare et uolunt
uideri consultores sine exemplo emendationis sue.

Purgato oculo possunt dispensatores ecclesie alios castigare sed non sanctum canibus dare quia sicut preciosum est absconde ita prodigium est canibus dare. talibus misteria nō sunt aperienda sed uelo tegenda. sed secreta apciora uero et que uiliora dici possunt.

Nolite sanctum d. c. eadem res dicitur sanctum et margarita. i. euangelium et sacramenta ecclesiastica. Sanctum quia natura inuiolabile nec debet ab aliquo corrumpi. Margarita quia in absconditis latet et de figuris que apertis conchis eruitur gemma est preciosa que nō potest corrumpi.
canes uero sunt qui oblatrant et que integrum est dilacerant. porci qui uilipendunt et conculcant uł canes ad uomitum reuersi. porci nondum conuersi sed in luto uicio uersati.

Idem est petendum quod querendum et ad quod ut ingredia-

nobis. Quid autem ui-
(leuis quod quod conturbat oculum)
des festucam in ocu-
(tuis sed nō obcecat. Salte[m] eos qui temere dampnant et oculo suo trabem. grauius)
lo fratris tui: et trabem (crimen. consistens)
(et in cordis intentione malis.)
in oculo tuo nō uides.

Ecce medicamen iudicii ut preuentus maioribus alium nō iudicet de minoribus.

(s. i. nō potest uitari ut nulla in se sit emendatio)
aut quomodo dicis
(dare doni magis. i. odium et inuidia pe-)
fratri tuo. frater sine ei-
(pulsis de corde tuo.)
ciam festucam de ocu-
(uł uel aliali)
lo tuo: et ecce trabs est
(tui. aspectum)
in oculo tuo. ypocri-
(dicit quia nō es. redi ad cautelam)
ta eice primum trabem
(tuis primo te emunis deinde fratrem.)
de oculo tuo et tunc

Nota sinus aliquem reprehende primum uide utrum similis sis ei. quia si es pariter ingemiscere et nō eum tibi obtemperare sed pariter conari moneas. quia si non es similis tamen qui olim fuisti uł esse potuisti condescende et nō ex odio sed ex misericordia argue. Raro ergo et nō sine magna necessitate obiurgationes sunt adhibende et nō nisi respectu dei remota prius ab oculo trabe.

(cauta oculus qui caligine peccati presssus. quia)
uidebis eicere festu-
(cum est prius ydoneus doctor aliis mede-)
cam de oculo fratris
(ri qui nō dicit se sanauerit.)
tui. Nolite sanctum
(Monet dispensatores ecclesie ne det)
(sanctum canibus. uerbum predicationibus quia)
dare canibus neque
(nō debet corrumpi. nō facile inue-)
(niet quod ei placeat. margaritas uel)
mittatis margari-
(cat. quia nō presentes)
tas uestras ante por-
(piscide abstinuit diuina. contemptores illi)
(porci.)
cos ne forte con-
(tantis uilipendunt.)
culcent eas pedi-

mensura in qua aliud mensuratum est ut triticum aliud mensurari ut ordeum et alia quantitas ut si unus modius de uno centum de alio inde fiunt deus. et nō iniquus ut illi et in eternum.

Iuste qui eternaliter peccando perfrui uolunt eternam penam inueniunt et quorum uoluntas nō habuit finem peccandi nō habebit finem tormenti.

Quid autem uides. Apostolus oculus male uidet. i. iactanciam suam dum alium uult mederi. sed esse se nō ualet intueri dum in hoc uicium cadit.

Quid autem ui. Oculus qui in paradiso post culpam est reseratus apertius uidet. nō ut perficiet sed in deterius cadit. Uidet enim iactanciam uane laudis dum sibi cecus alium uult mederi.

Quid autem ui. f. Multi enim preuenti maioribus leuiora in fratre malunt uituperare et dampnare quam emendare ut si plerumque odio uł inuidia uł malicia dampnent in eo quod deliquid ira quae est ut festuca. odium ut trabs. Ira tamen aliquando uult aliquem eum corrigi qui odit hoc uelle nequit. et uideo impossibile dicit ut festucam fratris demat qui trabem gestat. prius ergo trabes odii inuidie simulationis et totius malicie reiciendi sunt ut sic mundo respectu dei nō nostri fratrem possimus increpare. ut sue prosit illi correctio sine nō nos tamen de simplicitate nostri oculi sinimus se-
curi.

Nolite. s. d. c. Non sunt dispensatores sed prodigi extirpatores qui tollunt panem filiorum et mittunt canibus. ignorantes quod res absconsa auidius queritur. celata uenerabilius conspicitur diu quesita carius tenetur sine fastidio sit percepta cum mensura ideo nec crudeles querentibus oportet esse dispensatores nec incautos deludentibus uł faciles.

Ne forte quia si aliquid audiunt disrumpant nō margaritas quas conculcant sed uos indignatione. nō enim facile potest inueniri quod talibus gratum sit.

Adhuc. Petite. Quasi consilia sue infirmitatis

dicat qlesti iubes abscondē qualue mar-
garitas tate ueris: quas me habere nō sentio
contra hec subiect. petite ēg instruimus pedibz
prius petat ut sanetur post querat ut īue-
niat uiam que ad ppositum ducat. deinde cū
illuc uenit ut apiatur pulset. Sic prius ē peti
tio sanitatis ut uires dentur animo quibz
q pcipit implē possit uiribz acceptis. Scdm ē
inquisitio uie. Quid enī sunt uires p deuia
euntes cum aut uia ad destinatum pueniēt
Tertia ē pulsatio ut q clausum ē possit ap
iri. Et hec bene congruūt. Cum enim beata
uita actione et cognitione cōpleatur actio
desidat facultatem uirium cognitio mani
festacionem rerum horū pmum petitur. Scdm
queritur ut illd detur. hoc ut īueniatur
Sz i hoc scdo prius ē cognitio uie q̄m possonis
et qui iam uiam īueñit puenet ad pos
sessionem que tantū pulsanti apietur.

Ut pbeat constanciam pseūandi. dili
gentiam querendi fiduciam impetran
di. adcit. omnis.

Non denegat se petentibz qui sponte
optulit se nō petentibz et querentes īuen
ent eum qui n̄ querentibz dedit ut īue
nirent. et pulsantibz apiet. qui clamet.
Ecce ego sto ad ostium et pulso.

Supra docuit quid petamus regnū. s. hic
dat confidentiam ut nichil hesitantes pos
camus.

Petentibz xp̄m recta fide nō datur lapis
offensionis nec duricia cordis.

Aut quis explanat quid petendū sit
et ex humana circa filios beniuolentia dili
gentiam patris circa nos cōmendat.

Piscem dicit inuisibilium fidem ul ppter
aquam bapt. ul q de inuisibilibz locis capi
tur ul quia fluctibz hui mundi non fran
gitur in euuglio luce sequitur compatio
oui et scorpionis. In quo spes accipitur q
in eo nondum ē fetus pfectus sz fouendo
spatur. In scorpione cuius aculeus retro
timendus ē. accipitur contrariū spei. s.
retro aspicē cum spes se debeat in ante
riora extendē.

– ſcanes ī ipugnādo ul
– ūtentē. ſ ad uoluptates mitis.
bus suis et conuersi dē
ſ fidem uitam ul archana dei q̄ i
ſ fidei uel simplicitate.
rumpant uos. peti
corruptibilia sunt. | ſ intima
ſ fide. ſ uires. | dant oculis
te et dabit uob. quer
– ad dm̄ et xp̄m petitur.

Petite &c. hiis gradibz uia ul
tas et uita legitime certantibz
pstantur. xp̄c ē uiā qua am
bulatur ūitas que inuenit
ostium ad q pulsatur ut
ad ipm p ipm ingrediam.

Ab. Opose quidē quid ista
tria inter se differant expo
nendum putauj sz longe
melius ad instantissimam pe
ticionem omnia referuntur
hec quippe ostendis ū eodem
uerbo cuncta conclusit dicēs.

Quanto magis pr̄ uī qui ī
celis est dabit bona petentibz. sc. nō. rs. dicit petentibz et que
rentibz et pulsantibus.

ſ uitā.
te et inuenietis. pul
ſ caritate ad ostiū q ē xp̄c. et ī uero
sate: et aperietur uo
ī statē.
bis. Omnis enī
ſ qui n̄ accep cū stat
qui petit accipit et
omnj n̄ bene poten ſ pie et pseūanē.
qui querit inuenit: et pulsanti apietur. Aut
ſ ostendit p sile quid sit petendū. ſ. i. caritatē ul xp̄m
quis est ex uobis homo quem si pecierit fi
ē panis q d. c. descendit.
lius suus panem
ſ cordis duriciā.
numquid lapidē porri
ſ infidelitatē fidē
get ei. aut si piscem
incredli sepe latitantem.
pecierit numquid
ſ uenenū p fide
serpentem porriget
ei. Si ergo uos cum
ſ amatores sclī.
sitis mali nostis bo

mur est pulsandum. a. pa
nis uiuus et regnū ce. et iusti
cia eius docuit quid petamus
m pbet confidentiam ut nil
ch hesitantes petamus.

Petimus fide p eam ad x
euntes. querimus spe. qua
attingimus usqz ad interiora
pulsamus caritate dum labo
ribz insudamus ut q petim
et querimus consequamur. p
mū petē debes ut habeas p
querere ut īuenias īuenta
obseruare ut intreas a pri
cipio sermonis filios regni
iusticiam docuit et animos
a sollicitudine scli remouit.
Regnum autem pmū ē quere
re aūt omnia sup omnia deum
diligē et deinde opus dilecti
onis pficē.

Non enī diffidendum q pe
et pseūanter.

Ita si pecieritis patrē uim
caritatem sine qua nil sunt
cetera uo sine pane [illegible]
sa cui contraria [illegible]
ſ ricia.

Per piscem fides que sub flu
entis spē [illegible]

A. Q n̄ quidem patres bona
tribuunt filiis. ergo multo
magis pr̄ uī qui bonus ē et
comparabilitē bona dabit pe
tentibz se filiis.

Nostis bona. Sedm sensū
eorū bona dicta qui ea p bo
nis hnt quamq et in rerum
natura bona sunt: et ad uitā

Sicut balaam et caiphas.

Sap̄ (?) ... mentem deceptores.

tuo ꝓphetauimus

et in nomine tuo demonia eiecimus et

Sed et in magnis uirtutibus operati.

in tuo noīe uirtutes multas fecimus. Et

Cum aliqū̄ dicere dissimulaui. — Vel uos. — Sine illis opere.

tunc confitebor illis quia nunquam noui

uos, sī reproboui.

Non solum qui uerbotenus nominant nō recipiuntur, sed etiam qui sine opibꝫ ꝓphetant et demonia eiciunt et uirtutes faciunt.

Non nouit lux tenebras, id est nō aspicit. quia si aspiceret tenebre non essent. Tamen nō hos nouit ... dicit eis ...

uos. Discedite a me

qui operamini iniquitatem. Omnis ergo

Intelligit. — Non solum.

qui audit uerba hec

Qui audit uerba hec que tunc sunt dicta, que dicit ut ostendat sermonem in monte factum omnibꝫ preceptis quibꝫ xp̄iana uita informatur esse perfectum.

Omnis ergo. Quia omnia predicta bene tenenda sunt, quia qui tenet assimilabitur xp̄o, qui non tenet diabolo.

et facit ea assimila

Christo futura prudenti.

bitur uiro sapienti qui

Aurum uel argentum lapides preciosos. — Vana celestia. — Christo.

edificauit domum suam supra petram et

Terrene potestatis. — Potentium persecutio. Carnis blandi.

descendit pluuia et uenerunt flumina

Inmalignitas spiritus. — Demonia. — Consilium diaboli vel.

et flauerunt uenti et irruerunt in domum il

Scilicet non stat fundata in sibi xp̄o tribuente.

lam et non cecidit. fundata enim erat supra

Non facit ... non edificauit ...

firmam petram. Et omnis qui audit uerba mea hec et non facit ea similis erit uiro

Gentilis uel.

stulto qui edificauit domum suam supra

Iudeo uel diabolo. — Qui non prudens.

harenam et descendit pluuia et uenerunt flu

Instabilitatem ... terrenorum.

mina et flauerunt uenti et irruerunt in do

mum illam et cecidit.

Et cecidit. Omnis conscientia que fundata in dum spe non permanet in temptationibus, et ualet subsistere, et tanto amplius agitur quanto plus in his que mundi sunt a superioribus distinguitur, et ne omni mali uel fide boni ingruente qualibet temptatione peiores fiunt.

Qualiacumque sint que sit conscientiam cupiscentia uitiorum non stabiunt.

Sine maledicti ... igni.

et fuit ruina eius

Sed eterna.

magna. Et fac

Sicut etiam monuit a falsis ꝓphetis, ita a his qui demonia eiciunt et uirtutes faciunt.

Vt in actibꝫ aplōꝝ filii sacerdotis.

Prophetare, uirtutes facere, demones eicere interdum non est in ipsis illius qui operatur, sed inuocatio nominis xp̄i hec agit, ad dampnationem eorum inuocantis uel ob utilitatem eorum qui uident uel audiunt: quia licet despiciantur qui faciunt, dei tamen cum inuocatio facit honoratur.

Qui operamini iniquitatem, non qui operati estis, ne tollat penitenciam, sed qui in iudicio licet non habeant facultatem peccandi tamen habetis affectum.

Viro illi qui dicit: ut sapiens architectus fundamentum posui, uel xp̄o.

Supra petram a qua petrus nomen accepit. per firmitatem fidei edificat, et in futura dedicatione cum xp̄o letabitur.

Ille edificat in xp̄o qui quod audit ab illo facit.

Assimilabitur. Quia sicut xp̄s de uariis perfectis unam ecclesiam constituit, et dedicaturus ecclesiam, sic iste uariis uirtutibus ... petram mansionem sibi edificat, et in futura dedicatione cum xp̄o letabitur.

Exitus non est exercitationis, sed ruina eius magna, quia monita salutis contempsit.

Homini stulto de quo dicitur: immundus homo hec facit cuius opera omnia instabilia sunt. et ruine patent.

Tribꝫ modis diabolus impugnat: terrenis concupiscentiis, persecutionibꝫ, mundi oblectamentis uel per se cum uniuersos uentos impulsionum la[tenter] ... patet.

Pluuia concupiscentia, aqua ... temptationes sensum rigore fidei emollit, que si non perficit maiora flumina euenimt.

Post descensionem de monte quantum interuallum fuit antequam capharnaum intraret nō apparet. In ipso autem interuallo leprosus mundatus, quod matheus suo loco dicit. Lucas non alibi recordatus, quia post uerba illa dicit intrasse capharnaum. non tamen ostendit quod statim post eum uenit.

Turbe. cum descendisset s. lucas in campestri loco sermonem quem iam forsitan supra habuerat eis fecisset.

Secute sunt eum. t. m. Alii propter caritatem. alii propter doctrinam. Alii propter admirationem et curationem. Mistice. autem. cum descendisset .i. cum se exinaniret for. ser. ac. secute sunt .t. m. quia qui prius in iudea notus erat est in universa terra mirabilis factus est. quia autem post precepta manum extendens leprosum sanat. significat eos qui de illis preceptis implendis dubitant suo auxilio ab hac varietate mundari. non exprimitur certus curationis locus ut ostendatur non unum populum alicuius civitatis sed omnes sanare.

Tetigit. solo verbo qui sine tactu sanare posset sed ut iudicet se non subiectum esse legi. sed dominum legis qui non timet contagium.

Volo. eo sanavit genere quo fiat oblectatus. deinde imperat mundare. ecce potestas.

Vide nemini. d. taceri iussit nec tamen taceri potuit non quia aliquis noluit et non potuit sed dat exemplum ut sui in magnis que faciunt latere velint sed ut prosint aliis prodantur invicti.

Vade. mittit ad sacerdotes propter humilitatem ut sacerdotibus deferret honorem. Quibus lex iubet mundatos munera offerre et ut videntes credant ei vel si non credunt inexcusabiles sint et ne legem frangere videatur ostendere. t. s. ut sacerdos non legis ordine sed gratia dei supra legem curatum esse intelligat. offer quia legem non solvo quia nondum ceptit verum sacrificium. in testimonio .i. domino credant si impietatis lepra discedat.

Accessit ad eum. c. lucas vero ut gesta est narrans dicit eum misisse seniores iudeorum. Sed matheus causa brevitatis eum cuius fides laudatur. cuius desiderium et voluntas defertur. maluit prudenter dicere accessisse quam eos per quos mandabat. Ut mulier que credidit magis dicitur tetigisse christum quam turbe que comprimebant. Ita centurio quo magis credidit eo magis accessit. ei dicit. iacet paraliticus torquetur ut et anime sue angustias idicet et dicit ad miam moveret et hec gloria christi.

tum est cum consummasset ihesus verba hec admirabantur turbe super doctrina eius. Erat enim docens eos sicut potestatem habens et non sicut scribe et pharisei. Cum autem descendisset ihesus de monte secute sunt eum turbe multe. et ecce leprosus veniens adorabat eum dicens. Domine si vis potes me mundare. Et extendens ihesus manum tetigit eum dicens. Volo. mundare. et confestim mundata est lepra eius. et ait illi ihesus. Vide nemini dixeris. sed vade ostende te sacerdotibus et offer munus quod precepit moyses in testimonium illis. Cum autem introisset capharnaum accessit ad eum centurio rogans eum. et dicens. Domine

Adorabat. prius quam peteret cultum divinitatis ostendit.

Post sermonem miracula facit quibus sermo apud auditores confirmatur.

Tetigit propter humilitatem ut nos doceret nullum spernere. propter aliqua corporis maculatione.

Apparet supra legem que leprosum excludit esse gratiam que sanat eum ut ait non veni solvere sed adimplere.

Nemini. d. hunc tamen marcus ubique hoc predicasse dicit quod evangelista factus sit.

Typice leprosus genus humanum significat. plenum lepra quia extenta manu .i. verbo dei humanam contingente naturam a prisci erroris varietate mundatur. ut diu abhominabiles et sceleratos tam que ante templo reddi. templum dei scilicet quod estis vos et sacerdoti offerri. de quo dicitur. tu es sacerdos in eternum secundum or. melchi. et offerant pro emundatione corpora sua hostiam viventem sanctam deo placentem.

3

De oct. Bartholomei [illegible]

1570

curare ut accusarent

eum. Ipse autem [illegible] quis erit ex vob

homo qui [illegible] sabbatis

in foveam [illegible] eam [illegible]

magis [illegible] homo [illegible] sab

batis bene facere [illegible] Extende

manum tuam [illegible] restituta [illegible] sa

nitati sicut altera [illegible]

consilium faciebant [illegible] eum quomodo

eum perderent. Ihesus autem sciens [illegible]

secuti sunt eum multi [illegible] omnes

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

Gentes [illegible]

[illegible] quod apparens et lucens erat et tunc nisi tacenti [illegible] proposuit similitudinem de ove et conclusit quod licet sabbato benefacere, postremo circumspectis illis ... extende.

Sabbati precipue docet et operatur ihesus non solum propter sabbatum sed et propter celebriorem populi conventum quere[n]tes salutem omnium.

Arguit eos qui legem male interpretantur qui dicunt in sabbato a bonis feriandum sed a malis tantum feriandum. Deus vero omne opus servile non faciendum. i. peccatum. Sic in eterna requie a malis tantum feriabimur non a bonis.

Extende quia nil plus valet curationi quam ela[mosinarum] largitas. Unde non sit manus tua ad accipiendum porrecta et ad dandum collecta. Quae frustra pro peccatis rogaturus manus ad deum expandit qui has ad pauperes pro posse non extendit.

Nota exemplum. Si nos persecuti fuerint [illegible] [illegible] fu. et alias. hic multi nos insecuntur ne cum aliquid magni fecimus laudem foris queramus.

Non timore ne prodens occideretur sed parcendo iudeis ne invidia crucidarentur et innocentia et mansuetudine.

Quod alibi. Requiescet super eum spiritus domini. Quia cum male diceretur non maledicebat. Sicut ovis ad oc[cisionem] ducitur non a[peruit] os suum.

Arundinem quassatam qui peccanti non porrigit manum sed potius frangit quassatum calamum confringit et qui

Iudeos est vento cadentes et allisos decrepitos dissipavit. modicum fidei scintillam contempnit et par[...]

Finland
N:o 13

Finland
1570
n:o 13

... linum fumigans non extinguet. quia et peccatores potius venit querere quam perdere. paci-
entiam namque servavit donec iudicium quod
in eo agebatur ad victoriam perveniret. et ex-
pulso mundi principe ad regnum rediret in
dextera dei patris sedens. donec ponat inimicos
eius sub pedibus.

In quo vel scientes confitentur divisione demo-
niorum.

Omne regnum. Necessaria est complexione qua
arguit. Vel enim Christus in virtute dei demones ei-
cit. vel in principe demoniorum. Si in virtute dei
frustra calumpniantur. si in principe demo-
niorum regnum eius divisum est. nec stabit. Ideo
a regno eius recedant. quod fecerunt qui ...
se divini inferni crediderunt.

Eadem ratio est civitatis vel domus que ...
Civitas Iherusalem semper gloriosa que postquam
in Christum et apostolos exarsit facta divisione ex-
cidio decidit.

Et si ego in Beelzebub. Sic expulsio demonum a filiis
vestris deo non demonibus deputatur quamvis
idem opus sit hic eorum eandem.

Vel ita per filios i. apostolos qui bene conscii sibi
erant nichil male artis ab eo didicisse. Ideo
ipsi testes mei iudices vestri iudicabunt. xii. tri-
bus Israel.

Exorciste iudeorum qui ad dei nominis invoca-
tionem eiciebant demones.

Si in spiritu dei. ... indignum dei di-
gitus est quod ... per participationem donorum. Reg-
num dei vos servum dicit. Vel aliter medius vestrum
stetit quem vos nescitis. Vel regnum quod iohannes
vel ipse Christus predicavit penitentiam agite ...
est ... regnum scripture sed quod auferetur
a vobis et dabitur genti facienti fructus eius.

Vel domum i. omnem mundum per eos apostolis et eorum
successoribus ad convertendum distribuit.

Qui non est mecum. i. qui dissimilia meis
opera facit ... contrarius est.

Ideo. Omnis blasphemia. Post ... omnia peccata omnibus
remittentur. Sed hiis qui in vita penitent ...
... hic nec in futuro ... penitentibus qui in ... lapsi sunt ...

quiet donec eiciat
ad victoriam iudi-
cium. Et in nomine eius
gentes sperabunt. Tunc
oblatus est ei demoni-
um habens cecus et mutus et curavit eum i-
ta ut loqueretur et videret. Et stupebant omnes tur-
be et dicebant. Numquid hic est filius David? Pharisei autem
audientes dixerunt. Hic non eicit demonia ni-
si in beelzebub principe demoniorum. Ihesus autem
sciens cogitationes eorum dixit eis. Omne reg-
num divisum contra se desolabitur
et omnis civitas vel domus divisa contra se non stabit.
Et si sathanas sathanam eicit adversus se di-
visus est. Quomodo ergo stabit regnum eius? Et
si ego in beelzebub eicio demones filii vestri in quo
eiciunt? Ideo ipsi iudices vestri erunt. Si autem
ego in spiritu dei eicio demones, igitur pervenit
in vos regnum dei. Aut quomodo potest quisquam intra-
re in domum fortis et
vasa eius diripere nisi p-
rius alligaverit fortem? et tunc
domum illius diripiet.
Qui non est mecum con-
tra me est. et qui non ...

[illegible interlinear glosses]

amarissimus ... ...
... qualis non extinguet sed
de parva scintilla magnum ar-
dorem ignis ...

Tamdiu ... nullus ...
... surgens ... donec
... ponat ... imple-
... ...

... ...
... ...

Quia ... ...

... ... diabolus ... ...

uidebitis. Incrassatum est enim cor populi
huius et auribus grauiter audierunt et
oculos clauserunt, ne quando uideant oculis et
auribus audiant et corde intelligant et conuer-
tantur et sanem eos. Uestri autem beati oculi quia uident
et aures uestre que audiunt. Amen quippe dico
uobis quia multi prophete et iusti cupierunt ui-
dere que uos uidetis et non uiderunt, et audire que
uos auditis et non audierunt. Uos ergo audi-
te parabolam seminantis. Omnis qui audit
uerbum regni et non in-
telligit, uenit malus et rapit quod semina-
tum est in corde eius. Hic est qui seminatus
est secus uiam. Qui autem seminatus est
supra petrosa, hic est qui uerbum audit et continuo
cum gaudio accipit illud. Non habet autem
in se radicem, sed est
temporalis. Facta autem
tribulatione et persecutione propter uerbum conti-
nuo scandalizatur. Qui autem seminatus
est in spinis, hic est qui uerbum audit et sollici-
tudo seculi istius et fallacia diuitiarum suffo-
cat uerbum et sine fructu efficitur. Qui uero in ter-
ram bonam seminatus est, hic est qui audit uerbum
et intelligit et fructum affert et facit
aliud quidem centesimum, aliud

Dilatat enim in te huiusmodi [illegible] qui multis penis compellitur Christum negare.

Exponit non per singula, sed summatim.

Docet bonam uoluntatem [illegible]

[illegible] claudet. Alius enim euangelista dicit [illegible] oculos [illegible] ne umquam uideant, an non ne uel sic aliquando uideant [illegible] sua sibi displicentes [illegible] peccatum.

[illegible] Ideo quia oculos et aures aperire noluerunt [illegible] fuerunt [illegible]

Ue beati [illegible] presentialiter uidere [illegible] meruerunt quia [illegible] quamuis multi longo desiderio [illegible]

[illegible] a longe per aliquas species [illegible] in presentia [illegible] que uiderunt [illegible]

Ad. Bene. Ad litteram [illegible] prudenter narrauit euangelista uel Christus [illegible] narratio parabola fuit de quibusdam exigitur ut [illegible] ad litteram facta [illegible] inueniuntur que sermone proferuntur [illegible] lapis [illegible] lapis [illegible] ab edificantibus qui factus est [illegible] in rebus gestis [illegible] hec autem in figuris tantum [illegible] quinque [illegible] narratione rerum [illegible] annuntiatione tantummodo figurarum.

Sed [illegible] petrosum et in spinis seminantur qui bene [illegible] aduersa [illegible] blandiendo [illegible] ne proficiant.

Diuitie dicuntur sollicitudo custodie que affligunt [illegible] que affluere faciunt.

Quia dum bonum desiderium ad [illegible] claudet.

Aliud centesimum [illegible] ad nuptias [illegible] ad uiduas [illegible] ad [illegible] [illegible] fides [illegible] necessaria [illegible] fidei et opera [illegible] martyrium [illegible]

consuetudinem carnis. Sol[illegible] [illegible]
[illegible] sexagenarius post [illegible]
[illegible] coniugatorum [illegible]
[illegible]
dine superentur.

[illegible] sexagesimum
porro aliud centesimum.
Aliam parabolam p[ro]-
posuit eis dicens. Simile factum est regnum ce-
lorum homini qui seminavit bonum semen in agro
suo. Cum autem dormirent homines venit ini-
micus eius et superseminavit zizania in medio tritici et abiit. Cum autem
[illegible] herba et fructum fecisset, tunc ap-
paruerunt et zizania. Accedentes autem
servi patrisfamilias dixerunt. domine non-
ne bonum semen seminasti in agro tuo?
Unde ergo habet zizania? Et ait illis. Ini-
micus homo hoc fecit.
[illegible]
[illegible]
colligimus ea? [illegible]
[illegible] ne forte [illegible]
[illegible]
[illegible]
eradicetis simul cum eis et triticum. Sini-
te utraque crescere usque ad messem, et in tempore
messis dicam messoribus. colligite primum
zizania et alligate ea in fasciculos ad co-
mburendum. triticum autem congregate

[illegible] et cautelam et patientiam [illegible]
cretionem et longanimitatem et iustitiam.
Qualiter dives paterfamilias
[illegible] reficit [illegible]
[illegible] unusquisque [illegible]
[illegible] varia
[illegible]
[illegible]
colliguntur. hec parabola [illegible]
[illegible] turbis [illegible]
[illegible] discipulis exponit.

Cum autem crevisset. Quia cum spiritualis esse cepit
[illegible] et apparent [illegible]
[illegible] herba [illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible] hoc esse a diabolo qui [illegible]
[illegible] dei potest [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

Sic [illegible]

et tempus appinquabit. nolite ergo ire post e
os. Cum autem audieritis plia et seditio
nes nolite terreri. oportet enim primum hec fieri
sed nondum statim finis. tunc dicebat illis. Sur
get gens contra gentem et regnum adversus reg
num et terremotus magni per loca erunt
et pestilentie et fames. terroresque de celo et
signa magna erunt. Sed ante hec omnia in
icient vobis manus suas et persequentur trade
ntes in synagogas et custodias. trahentes
ad reges et presides propter nomen meum. conti
get autem vobis in testimonium. ponite ergo
in cordibus vestris non premeditari quemadmodum
respondeatis. ego enim dabo vobis os et sapien
tiam cui non poterunt resistere et contradicere omnes
adversarii vestri. trademini autem a parentibus
et fratribus et cognatis et amicis et morte affici
ent ex vobis. et eritis odio omnibus hominibus
propter nomen meum. et capillus de capite vestro non
peribit. In paciencia vestra possidebitis animas
vestras. Cum autem videritis circumdari
ab exercitu Ierusalem tunc scitote quia appinqua
bit desolatio eius. tunc qui in iudea sunt fu
giant ad montes. et qui in medio eius sunt
discedant. et qui in regionibus non intrent
in eam quia dies ultionis hii sunt ut impleantur

perturbatio hominum terremotus. ecce respice vide
super pestilentie inequalitas corporum fames. ec
ce sterilitas terre. terrores de celo. ecce inequalitas
aeris qui ergo in omnibus delinquunt in omnibus fe
riuntur.

Matheus. Regnum contra regnum et pestilentia eorum
quorum sermo ut cancer serpit. et fames verbi
dei audiendi commotio terre a vera fide se[...]
heretis intelligitur. qui contra [...]
nicantes ecclesie [...]

Constat hec omnia esse contigisse [...] instance
seditionis ante ultimam [...] Tyro[...]one.

In testimonium eorum qui [...] vel vi
dendo non imitantur. [...] vestrorum bonis
est et adiutorium. malis in testimonium ut in perpetuum
sine excusatione pereant. [...] exemplum capiunt
electi ut vivant. quia illo tot erroribus auditis
turbari poterant consolationem supponit. ergo po
sinite.

Hec maxima causa fuit iudeis qui post ascensi
onem domini eius nominis precones confessores
impia crudelitate vexabant.

Magis tormentum eum aliquis ab illis patitur
de quibus confidebat vel presumebat. quia cum
dampno corporis mala patimur amisse ca
ritatis et quia dura sunt que predicuntur
de afflictione mortis subditur consolatio de gau
dio resurrectionis. et capillus etc. cur timetis
ne pereat quod dolet. cum quidem nec illud po
test in vobis perire quod incisum non dolet. caro
enim incisa dolet capillus autem incisus non dolet.

Et capillus. non solum vestra ossa id est for
tia gesta vel dicta remanebunt sed et ca
pilli id est cogitationes que de corde quasi de cere
bro exeunt apud iustum iudicem iusti
ta mercede donabuntur. unde apostolus. reliquum est
corona iustitie etc.

Paciencia radix et custos omnium virtu
tum in hac ergo animas que corpus presidet
possidemus cum ipsius animas ad paciendum
ratione regimus. vera autem paciencia est alie
na mala equanimiter perpeti et contra eum qui
mala irrogat nullo dolore moveri.

Ecclesiastica historia narrat christianos qui
in iudea erant imminente excidio ab angelo
monitos fuisse et transiordanem in civitate

pella. Donec desolatio iudee impleatur habitasse.

Hec pressura et ira usque hodie perstat in illis per omnes gentes dispersos durat. Non tamen in eternum durabit. Unde post ordinem pressure de misericordia subiungit. Donec impleantur tempora nationum. Vel ad litteram quidam dicunt redibunt iudei in Ierusalem ante iudicium et reedificabunt templum plurima et legem antiquitus sensuri ut in templo.

Donec et cetera. Donec plenitudo gentium intrabit ut sic omnis Israel salvus fiat. Et qui ad solum prope nativitatis gavisurus redeat. Quia autem impletis temporibus nationum et omni Israele salvato sequatur dicit ex ordine post nam et hoc secundum matheum apostoli quesierunt non solum tempus ostendendi templum sed et signum adventus eius et consummationis seculi. Erunt signa in sole.

Proximante extremo iudicio sonitus maris et fluctuum confunditur terraque orbis prementibus se invicem elementis inficitur. Maxima celi luminaria percussis novo horrore radiis turbatam faciem velant quia appropinquante domino suo electum qui pavere timent et tremunt.

Quem in humilitate positum audire noluerunt ut virtutem eius tanto nunc districtius sentiant quanto minus corda ad eius patientiam inclinant. Quia vero contrario electos hec dicta sunt mox ad consolationem electorum supponit. His autem fieri et cetera. Cum plage crebrescunt cum timor iudicii commotis virtutibus ostenditur. Levate capita vestra. Exhilarate corda vestra quia dum finitur mundus cui amici non estis prope est redemptio quam quesistis. Quia vero mundus despici debeat pervida comparatione manifestatur inde.

Sicut ex fructu arboris vicina estas agnoscitur ita ex ruina mundi prope esse regnum dei cognoscitur. Ex his ubi ostenditur quia fructus mundi ruina est. Ad hoc enim crescit ut cadat. Ad hoc germinat ut quecumque germinaverit cladibus consumat.

Nichil in corpore nata celo et terra durabilius et nichil velocius transit quam sermo dei. Unumquodque imperfecta sunt et illa non sunt. Sicut perfecta

tur omnia que inde scripta sunt. Ve autem pregnantibus et nutrientibus in illis diebus. Erit enim pressura magna super terram et ira populo huic. Et cadent in ore gladii et captivi ducentur in omnes gentes et Ierusalem calcabitur a gentibus donec impleantur tempora nationum. Et erunt signa in sole et luna et stellis et in terris pressura gentium pre confusione sonitus maris et fluctuum arescentibus hominibus pre timore et expectatione que supervenient universo orbi. Nam virtutes celorum movebuntur et tunc videbunt filium hominis venientem in nube cum potestate magna et maiestate. His autem fieri incipientibus respicite et levate capita vestra quoniam appropinquabit redemptio vestra. Et dixit illis similitudinem. Videte ficulneam et omnes arbores cum producunt iam ex se fructum scitis quoniam prope est estas. Ita et vos cum videritis hec fieri scitote quoniam prope est regnum dei.

Tunc qui in iudea sunt et cetera. Primo tempore ante obsidionem dum adhuc fuge licebit. Dum miles romanus per galileam et samariam se diffunderet cepit.

Hec de ipso adventu cum omnes virgines et prudentes et fatue insolito clamore suscitate lampades ornant, id est opera secum numerant pro quibus maximo cum timore iam instantem eterni dei iudicis expectant adventum. Nam hactenus universus orbis absque timore iudicis agitur. Unde apostolus: Cum dixerint pax et securitas superveniet interitus repentinus. Nec mirum si in expectatione districti examinis qui in mundo floruerunt exarescent si fides que sine operibus viruerit marcesset. Nam virtutes celorum movebuntur. Angelice potestates tremunt adventum iudicis. Unde Iob: Columpne celi et cetera pavent ad nutum eius.

Regnum dei esse et cetera

Primo omnium virorum apparuit petro quod etsi non dicit evangelista quando vel ubi factum tamen quod factum sit non tacet.

Et ipsi narrabant que gesta erant in via et
quomodo cognoverunt eum in fractione pa-
nis. Dum hec autem loquuntur iesus stetit in medio
eorum et dixit eis pax vobis. ego sum. nolite ti-
mere conturbati vero et
conterriti existimabant
(s. in carnem)
se spiritum videre. et dixit eis.
Quid turbati estis et
cogitationes ascendunt in
corda vestra. Videte ma-
nus meas et pedes me-
os quia ego ipse sum. pal-
pate et videte quia spiritus
carnem et ossa non habet sic-
ut me videtis habere. et cum hoc di-
xisset ostendit eis manus
et pedes. Adhuc autem illis non
credentibus et mirantibus
pre gaudio dixit. Habe-
tis aliquid hic quod man-
ducetur. at illi optu-
lerunt ei partem piscis
assi et mellis favum. et cum manducasset coram eis
sumens reliquias dedit eis et dixit ad eos. Hec sunt
(s. in eadem mortali carne)
verba que locutus sum ad vos cum adhuc essem vo-
biscum quoniam necesse est impleri omnia que scripta sunt

Hec ostensio est illa de qua iohannes ait cum sero esset die illa una sabbatorum et fores essent clause etc. Quod vero iohannes dicit thomam non fuisse cum illis cum lucas dicat illos duos venisse ad undecim congregatos et eos qui cum eis erant. Intelligendum est quod thomas inde exierat antequam eis loquentibus dominus appareret.

False non desuper descendentes sed sicut mala herba in corde ascendentes. Fides quidem in vobis plantatur erigo quod ex vobis oritur est presumptio. Sunt autem veritas resurrectionis predicte et fructus passionis.

Multis documentis persuadet resurrectionem prebendo se et oculis videndum et manibus tractandum quod dum palpanda ossa carnemque monstrat statum sue vel nostre resurrectionis signat. quia corpus nostrum et subtile erit per effectum spiritualis potentie et palpabile per veritatem nature.

Ad insinuandam veritatem resurrectionis non solum tangi sed et conuesci voluit ne quis ipse vel nos per resurrectionem non eum carnalibus credere sed ut corpus non spiritum esse manifestaret manducavit potestate non necessitate. Aliter absorbetur aqua [illegible] sitiens aliter [illegible] solis calens illa indigentia iste potestate.

.3. mulieribus facta et alijs. Simone petro cui apparue-
rat. Hec loquentes invenerunt isti duo. Hec ipsi
prius audierant quod surrexerat sed timuerunt dicere
in via quod tantummodo angelos dixerunt visos mu-
lieribus. Ignorantes enim eum cum quo loque-
bantur potuit turbe ne inciderent in manus
iudeorum sicut passim dicent de hac resurrectione.

Credebant apostoli sed tamen turbantur primo quod opi-
nionem paucorum summa maioris partis excludit. De-
inde quod petrus et si crederet suscitatum turba-
ri potuit quod clausis ianuis dominus cum corpore se
infudit (s. spiritus).

Noverant discipuli fuisse verum hominem sed postquam mortuus est non credunt tertia die potuisse veram car-
nem de sepulcro resurgere putant quod se videre
spiritum quem misit in passione sed hunc errorem aufert deus.

Post resurrectionem in corpore suo dominus duo genera ostendit
et corpus palpabile et eiusdem nature ut informet ad
fidem et incorruptibile alterius glorie ut invitet ad premium.

Ut ostensa vulnerum cicatrice infidelitatis vul-
nus sanaret, quas cicatrices et tunc servavit et in
iudicio servaturus est primo ad fidem resurrectionis instruendam deinde ut patri pro nobis supplicans
quale genus mortis pro homine pertulit semper os-
tendat. Tertio ut sua morte redempti quam
misericorditer sint adiuti propositis eiusdem mortis in-
sinuat indiciis. Sed postremo ut in iudicio quam
iuste dampnentur impii denunciet ostenta
quod ab illis accepit cicatrice. non quia ex impotentia cu-
randi cicatrices servavit sed ut perpetuum victorie
sue deferret triumphum.

Piscis assus ipse mediator passus in aquis hu-
mani generis captus laqueis mortis assatus
tempore passionis ipse et favus mellis nobis est in re-
surrectione favus mellis in cera i. divinitas in hu-
manitate. In hac comestione significatur quod illos
in corpore suo ad eternam quietem suscepit qui cum
tribulationes pro deo sentiunt ab amore interne dul-
cedinis non recedunt. qui hic assantur illic
vera dulcedine saciabuntur qui hic pisces
assi illic erunt mellis favus.

Omnes ambiguitates aufert. visus est tactus est man-
ducavit. et ne in aliquo sensus humanos ludi-
ficasse videretur mittit mentem ad scripturas ut etsi
magicis artibus videretur potuisse quod voluit sic dominum
pagani saltem eum videant prophetare non po-
tuisse antequam natus fuit.

Post visum post contactum post comendatam legem aperit sensum ut videant et legem intelligant. deinde post suum corporis comendatam virtutem commendat esse mittendam.

Oportebat ut mitteret qui penitentiam et remissionem . p. erant et omnes gentes predicari ab ierosolimis incipientes non solum quia illi credita sunt eloquia dei et quorum est adoptio filiorum et gloria et testamenta et legis latio. sed ideo et ut gentes variis erroribus et facinoribus implicite hoc maxime inditio divine pietatis ad spem venie provocentur quod eis qui filium dei crucifixerunt venia revelatur.

Premissis omnibus que per .xl. dies gesta sunt primo resurrectionis diei tacite coniungit novissimum quo ascendit in celum et prius benedicit discipulos eduxit in bethaniam que domus obedientie dicitur. quia qui propter inobedientiam pravorum descendit propter obedientiam conversorum ascendit et quia eadem villa in latere montis oliveti est posita quia obedientis ecclesie domus apostolis dignatus principio non alibi quam in latere summi montis .i. christi fundamenta fidei et spei et caritatis locavit de quo latere sacramentum sanguinis et aque quibus nascitur et nutriatur gaudet emanasse de cuius virtute .i. de virtute spiritualis unctionis munia desiderat lucis et pacis promissa expectat. Deinde quia bethania iuxta iherusalem quasi stadiis .xv. erat iste numerus propter .vii. et .viii. quibus constat scripturarum misteriis accomodus. vel vitam que nunc est et futuram vel vetus et novum testamentum vel sabbatum animarum in futuro et carnis resurrectionem continet. et ideo quia utrumque testamentum scriptum aperit quibus omnem vivendi et sperandi regulam edocuit eos .xv. stadiis in locum quo eis benediceret et precepta docendi traderet eduxit. recte .xv. stadiis locum ascensionis a loco passionis secrevit. ut omnes per se vel mori vel vivere cupientes et primo quiescendi post mortem et in fine a mortuis resuscitandi desiderio pariter et amore firmaret.

in lege moysi et prophetis et psalmis de me. Tunc

aperuit illis sensum ut intelligerent scripturas

et dixit eis. Quoniam sic scriptum est: et sic oportebat

pati christum et resurgere a mortuis tercia die: et pre

quia non in una gente tantum

dicari in nomine eius penitentiam et remissionem

in iudeorum vel in aliqua parte terre. *quia nobis predicare.*

peccatorum in omnes gentes incipientibus ab iero

quasi; que vidistis et audistis. quia que predicanda sunt. non sufficit ad

solima. Vos autem estis testes horum. Et ego mitto

testandum mitto vobis auxilium.

promissum patris mei

quia spiritum sanctum.

in vos. Vos autem sede

te in civitate quoadus

que induamini vir

tute ex alto. Eduxit autem

eos foras in bethaniam

et elevatis manibus

suis benedixit eis.

Postquam discipulos de itinere predicationis perfecte instruxit cum repente sic velle posset eos roborare distulit ... vos .d. s. in. ei. ut exemplum sequentibus daret ne ... tempus predicare ... In civitate sedet qui intra ... tis claustra se constringit ... quando exitus eius geritur ut ... divina virtute proficit ... tis tunc quasi ipse ascenderet ... ad alios instruendos.

Ut in loco ordinis ut laudum devotiones promissum sancti spiritus adventum patris cordibus promissa expectent sic nos post celebrata in ierusalem mysteria .i. in visione pacis passionis et resurrectionis sollempnia domino duce petamus bethaniam ut mente quieta corporis et sanguinis eius sacramentis imbuamur. et domus obedientie ... nus quia sicut cotidiana eius benedictione sublimantur ... die triumphalis ascensionis memores laudantes ...

Luchas qui sacerdotium christi ... amplius exponendo suscepit ... et ideo evangelium suum a ... templi per sacerdotium zacharie ... cepit proferre hoc in templi ... cione complevit cum apostolos ... ibi ministros novi sacerdotii ... turos non in victimarum sanguine ... sed in laude dei et benedictione ...

Et factum est dum be

.d. in ierusalem .i. speculatione sui ...

ne quiescimus ... expectantibus ... revertatur ...

nediceret illis recessit ab eis et ferebatur in celum. Et ip

Ubi promissionem patris iussi sunt expectare. *quia dominum post ...*

si adorantes regressi sunt in ierusalem cum gaudio magno. Et erant semper in tem

rectionis et ascensionis vident penetrare.

plo laudantes et benedicentes deum. Amen.

.xx. lu. xcliiii.

[illegible]

Ecce dico [vobis] levate ocu[los vestros et] videte re[gio]nes quia albe sunt iam ad messem. [Et qui metit mercedem] accipit et congregat [fructum in vitam] eternam. Ut et qui seminat [si]mul gaudeat et qui metit. In hoc enim est verbum [verum quia] alius est qui seminat et alius est qui metit. Ego misi vos metere quod vos non laborastis. Alii laboraverunt et vos in labores eorum introistis. Ex civitate autem illa multi crediderunt in eum Samaritanorum propter verbum mulieris testimonium perhibentis quia dixit mihi omnia quecumque feci. Cum venissent ergo ad illum Samaritani rogaverunt eum ut ibi maneret. Et mansit ibi duos dies. Et multo plures crediderunt propter sermones eius. Et mulieri dicebant: quia iam non propter tuam lo[quelam] credimus. Ipsi [enim] audivimus et scimus quia hic est vere salvator mundi. Post duos autem dies exiit

---

[illegible] ... ad metendum ... [illegible] ... merces ... iure vel meritis ... [illegible] ... [a]scenderunt. ... merito ad mercedem eternitatis.

i. apostolus qui iam de laboribus prophetarum gaudent in vitam ... habuerunt ... eandem mercedem habuimus ... et apostoli. ... et ... gaudent singuli.

... sic prophete.

... Samaritanis quod hic scitis ... de victoria ... veri ... ad messem ... in ... ad ... eorum ... ad tradendum ... Samaritanos iudeos et hanc civitatem convertendo ... introibit ... credentes ... ab eis recipiendo non recedere ... duo propria civitatis ... quoniam dominus ... in Samaria.

Et si aliquid non est aliud in persona saltem est aliud in tempore.

Multi enim labores fuerunt patriarcharum et prophetarum in quibus omnibus erat prophetia Christi et multa passi sunt cum in frigore seminationis.

Mystice. Sic cotidie apostoles qui foris sunt nuntiatur Christus per mulierem i. ecclesiam et credunt per istam famam inde apud eos manet per duos dies sine mentione noctis [illegible] ut ... eorum duobus preceptis caritatis instruens.

[illegible] audierunt famam post cognoverunt presentem ... [illegible] ... ut ipsius verbis ... [illegible] ... que preferunt ... mulieris in quibus ... bus ... arguitur ... [illegible] ... iudeorum qui nec miraculis crediderunt.

... i. Intellectu ... [illegible] ... fide ... [illegible] ... infidelitatis adest ... [illegible] ... parati sunt corda ut operarii mittantur qui eos colligant.

Vel dicit adiuvate ad implendum voluntatem patris i. ubi potestis quia parata est messis i. videte gentes facile credentes.

Utrumque opus erat seminatore et messore quod in hoc apparet quia possibile videtur quod dicit quod alius seminat et alius metit. Si illi enim parati erant per prophetas ... audirent apostolos. Si non ... crederetur apostolis nisi prophete precessissent.

Vos fecit messores ubi ubi alii seminaverunt ... [illegible] ... prima segetes collecta est ... [illegible] ... in toto mundo semi[illegible] ... messis erit de granis ... colligetur ... in fine seculi messoribus angelis.

Post ... dominus ... presentia in ... spiritualiter ... sue cognitionis ... dit mulieri. Sed legitur dicebant: Quia iam non propter tuam loquelam credimus ...

Ipse enim ihesus ... ubi primum ... miracula fecerat, nec non pauci in eum crediderunt. Dominus ... viso signo crediderunt ... cum discipulis ... [illegible] ... qui fecit nullo signo [illegible]

[illegible] modo credunt [illegible]
[illegible] in fine seculi [illegible]
[illegible] patria sua quia prius in eis honorem
non habuerat [illegible] cur venit [illegible]
quia testatus est quia propheta non habet honorem in patria.
Alioquin non videtur debuisse ad hos venire si
honorem non habet sed magis apud illos ubi
bene receptus est.

Iste regulus potest figurare aliquem gen-
tis magne scilicet doctorem qui tandem post ple-
nam ecclesie gentium conversionem ad quam
[illegible] a iudeis expulsus per discipulos transmi-
gravit, pro filio iudaico videlicet populo quem non
nisi in fine seculi fidem accepturum cognoscit
orat ut de longa perfidie [illegible] sa-
net.

In hoc redarguitur de incredulitate [illegible]
ubique eum credebat esse et per [illegible]
significatur duricia iudeorum [illegible]
cultis credunt [illegible]
fidei gentium que solo verbo credidit

[illegible] partim veritatem et testimonium [illegible]
propheta in patria sua honorem
non habet. Cum ergo
venisset in Galileam [illegible]
exceperunt eum Galilei
[illegible] vidissent que fecerat Ierosolymis [illegible] die fes-
to. Et ipsi enim venerant in diem festum. Venit
[illegible] iterum in Chana Galilee ubi fecit aquam
vinum. Et erat quidam regulus cuius
filius infirmabatur Capharnaum. Hic
cum audisset quia Ihesus adveniret a Iudea in
Galileam abiit ad eum [illegible] descende-
ret et sanaret filium eius. [illegible] Dixit
ergo Ihesus ad eum: Nisi signa et prodigia [illegible] cre-
ditis. Dicit ad eum regulus: Domine descende prius-
quam moriatur filius meus. [illegible] filius tu-
us vivit. Credidit homo sermoni quem [illegible]
Ihesus et ibat. Iam autem eo descendente servi occurre-
runt ei et nuntiaverunt ei dicentes quia filius eius viveret.
Interrogabat ergo horam ab eis in qua me-
lius [illegible] et [illegible] ei quia heri hora septima [illegible]
febris. Cognovit ergo pater quia illa hora erat in qua
[illegible] ei Ihesus: Filius tuus vivit. Et credidit ipse
et domus eius tota. Hoc iterum [illegible] fecit

Regulus enim venerat [illegible] ipsi non credidit filio [illegible]
[illegible] regulus figurat [illegible] difficile ad fidem venientem.
Si quis [illegible] parum dictum [illegible] aliquid [illegible]
[illegible] salvari
[illegible] non indicant se non [illegible] sanari [illegible]
[illegible] significat [illegible] ignis [illegible]
[illegible] dividitur [illegible] seculi [illegible] septem [illegible]
[illegible] miraculo gentium solo illo [illegible] samaritanis significabitur.

Abiit ad eum regulus iam cre-
dens quod posset sanare filium
suum sed quia per deitatem que
ubique est non credidit filio ad-
esse rogat ut descenderet et presens
corpore sanaret. Unde infideli-
tatis arguitur: Nisi signa et
prodigia videritis non creditis. E contra centurio
laudatur qui dicit: Dic verbo
tantum et sanabitur puer meus. Unde
non inveni tantam fidem in Israel.
Vel forsan cupiebat tempta-
re qualis esset Christus. Unde argui-
tur: Nisi signa et prodigia videritis non creditis.
Postea autem per salutem filii credidit
ipse et domus eius tota.

Ad filium reguli non vadit et
rogatus ne divitias honora-
re videatur. Ad servum cen-
turionis ire promittit qui
naturam hominis non despicit
in quo superbiam destruit. Qui
in hominibus non pensat naturam
sed que extra patent.

Ecce duo miracula [illegible] unum
[illegible]

Post hec erat di[es] fest[us] iudeorum et asce[ndit] ihesus ierosolimam. Est autem ierosolimis probatica piscina que cognominatur hebraice bethsaida .v. porticus habens. In his iacebat multitudo languentium cecorum. claudorum. aridorum expectantium aque motum. Angelus autem domini secundum tempus descendebat in piscinam et movebatur aqua. Et qui prior descendebat in piscinam post motionem aque sanus fiebat a quacumque detinebatur infirmitate. Erat autem quidam homo ibi .xxx. et viii. annos habens in infirmitate sua. Hunc cum vidisset ihesus iacentem et cognovisset quia iam multum temporis haberet dicit ei. Vis sanus fieri? Respondit ei languidus. Domine: hominem non habeo ut cum conturbata fuerit aqua mittat me in piscinam. Dum venio enim ego alius ante me descendit. Dicit ei ihesus. Surge tolle grabatum tuum et ambula. Et

[illegible] homo cum hominibus sollem[nitatem] [illegible] celebraret

Probaton grece ovis. probatica est pecualis quia ibi abluebantur [illegible] hostiarum. Significat aquam [illegible] populum iudeorum qui nunc modo stat quietus modo ventis temptationum turbatur. quia dicit dominus. Nos populus eius et oves pascue eius. Quinque porticibus .i. lege que in .v. libris continetur. Ibi multi infirmi quia lex non sanat sed prodit infirmos ut aliquando querant medicum. Ceci vero sunt qui non habent lumen fidei. claudi qui que vident non possunt operari. aridi qui quicquid agunt sunt sine pinguedine caritatis expectantur aque motum in quo sanitas fiebat per angelum quia lege convicti gratiam redemptionis desiderabant. Angelus filius dei latens in carne inter iudeos et motus est doctrinis eius ad persequendum. cuius morte sanatur unitas que per humilitatem descendit ad fidem passionis; qui prior .i. ab unitate discrepat non sanatur.

[illegible] debet fieri [illegible].

Ad[dit] duo minus de .xl. qui numerus constat ex quater .x. et signat perfectionem operum. In .x. preceptis legis et .iiii. evangelius a quo duo minus habet qui caritate dei et proximi caret.

erectione [illegible] de proximo sollicitus esto salute et dilectione tua [?]

Utrumque videbatur facere

[illegible] invisibiliter per angelum in piscina. altera visibiliter a domino. In utroque unus sanatur ut unitas commendetur. Alioquin nec in potestate adeo magnum et in benignitate parvum fuit unum de tot sanari a deo qui omnes uno dicto potuit erigere sed in his corporalibus plus intendit etiam salutem animarum.

De omnibus miraculis que fecit ihesus in anno ante mortem iohannis. non facit iohannes mentionem nisi de istis et de disputatione que cum iudeis que supra ponitur. cetera enim evangeliste que hic reticet aperiunt plane.

qui non stabant non habebant. idoneum enim ad aspiciendam salutis viam fer[?] vos fides erexit eos.

scilicet .i. mortem christi et inde redemptionem.

Angelus qui movebat aquam et sanabantur signat quod in porticu illum sanavit et illa duo facta .i. angeli et christi figuraverunt quod dominus in morte sua sanavit unitatem ecclesie mota aqua .i. iudea contra eum.

.i. si multi sanantur morte christi

tamen per unitatem in fide sanari.

Ecce angelus magni consilii latens in carne turbata aqua iudeorum sanum facit unum.

et signat magnus

.i. multis peccatis pressum.

scilicet invitat dominus eum ad fidem quia [?] non volentem

Non nescit quid velit sed accendit ad amorem sanitatis de qua iam desperabat. et inde querebatur quod non habebat qui mitteret eum in aquam.

Dilige proximum in anima ei tollendo qui te infirmum patienter tulit.

Diligendo deum usque ad visionem eius festina nec fratrem propter amorem eius ad quem pergis deseras nec propter fratrem ab illo querendo cesses.

et sanus.

Dicebant ergo iudei illi qui sanatus fuerat. sabbatum est. Non licet tibi tollere grabatum tuum. Respondit eis. Qui me fecit sanum ille mihi dixit. tolle grabatum tuum et ambula. Interrogaverunt ergo eum. quis est ille homo qui dixit tibi. tolle grabatum tuum et ambula. Is autem qui sanus effectus fuerat nesciebat quis esset. Ihesus autem declinavit a turba constituta in loco. Postea invenit eum Ihesus in templo et dixit illi. Ecce sanus factus es. iam noli peccare ne deterius tibi contingat aliquid. Abiit ille homo et nunciavit iudeis quia Ihesus esset qui fecit eum sanum. Propterea persequebantur iudei Ihesum quia hec faciebat in sabbato. Ihesus autem respondit eis. Pater meus usque modo operatur et ego operor. Propterea ergo magis querebant eum iudei interficere quia non solum solvebat sabbatum sed et patrem suum dicebat deum equalem se faciens deo. Respondit itaque Ihesus et dixit eis. Amen amen dico vobis non potest filius a se facere quicquam nisi quod viderit patrem facientem.

In turba positus non cognoscitur ... post in templo in quo docemur ut quisque ad visionem dei velit pervenire. fugiat turbam suorum affectuum et nequam hominum et adeat templum in mente orationis.

Invenit eum qui pro peccatis languebat sed ipse ihesus illum exterius ita interius sanavit. unde premonet ne iterum peccando gravius iudicetur.

Quia male faciebat in sabbato ... legis agens contra deum qui requievit in sabbato ... vi. diebus primo operatus contra quem ait ihesus ... vi. diebus ... deus ... operatur et qui vi. diebus condidit nova a quibus requievit die vii. ...

Quia quoniam sunt de audita ... quem ... hominem putant ... filium dei equalem patri ...

Iam sanus erat ...

Ecce cum in lege erat ... in sabbato ...

Imponunt quia se equalem deo facit. quia esset facere rapinam ...

Hic agit de ... cum patre ...

3

c. ipo ergo i(n)uitis.
Multa ergo audientes ex discipulis eius di
c. Sapiunt per carnem et ideo moriuntur.
xerunt. Durus est hic sermo. Quis pot
c. et obedire. c. quem nil latet. c. quia sic illa dixerant non ab illo non
est eum audire? Sciens autem ihc apud se
audientes. c. ubi erunt qui ubum et ho unus est xpc de cel(o) di(xit) in
metipsum quia murmurarent de hoc discipuli
tem loquitur. c. qui dixi de carne mea et sanguine.
eius, dixit eis. Hoc uos scandalizat? Si ergo ui
deritis filium hominis
c. in perfectio.
ascendentem ubi prius
erat. c. Si quis cum carne et celi spm
erat. Spiritus est qui ui
hic uiuit. c. i. si sic accipit carnem ut
uificat caro non prodest
spiritu uiua per carne carnis precepto
quicquam. Verba que ego
prodest. c. spiritualia sunt spiritus et uita. i. spiritualiter
locutus sum uobis
intelligenda sunt et uiuificantia. sed neque
spiritus et uita sunt. Sed
carnaliter accepta unde subdit. sed sunt quidam.
sunt quidam ex uo
c. tam potest eum in negligentia
bis qui non credunt.
c. quia non credunt.
Sciebat enim ab in
c. capitula quia non sunt scandalizati.
itio ihc qui essent credentes et quis traditurus
c. quia quidam non credunt.
eum esset. Et dicebat: Propterea dixi uobis quia ne
mo potest uenire ad me nisi fuerit ei datum a
c. non pauci qui uidebant et in ue filiant. c. non post xpm sed post sathanam.
patre meo. Ex hoc multi discipulorum eius abierunt retro et iam cum illo non
c. ut perfecti non ultra credentes uel rede gentes. c. quia et iudas corpore remansit quia a deo permansura
ambulabant. Dixit ergo ihc ad duodecim: Numquid et uos
scientes et alius puerum. c. non pro uobis. c. non est ante eundum.
uultis abire? Respondit ei symon petrus: Domine ad quem
c. non sit sicut illis uiuit. c. et. c. in ministratione corporis et sanguinis tui comunitas uita.
ibimus? Verba uite eterne habes. Et nos credimus et cog
c. prius est credere quam cognoscere. c. i. quia tu es uita eterna et ideo in carne et sanguine tuo non dare nisi quod es.
nouimus quia tu es xpc filius dei. Respondit ergo eis
c. cum plurimis. c. per uocatum electione illa quam ad multi uo. p. u. e. c. deos.
ihc: Nonne ego uos XII. elegi et ex uobis unus diabolus
c. filio. c. qui interpretatur memoria sanguinis.
est? Dicebat autem de iuda symonis scariotis. Hic enim erat traditurus eum
cum esset unus de XII. Perambulabat ie

Verba quibus dixi manducare me, est manere in me et me in ipso. Non autem aliquis maneat in ipso ut membrum et xpc in ipso ut in templo unitatis facit. Unitas autem ex caritate, caritas ex spiritu. Ergo spiritus est qui uiuificat, compaginata membra non separata.
ut ex causa temporis in natura.

Quia et iudas inter scandalizatos qui non recedit sed manet ad insidiandum quem nec silet nec aperte ostendit ut omnes timeant dum unus perit. Cum quare quidam non credant subdit quia non est datum a deo. Trahis enim non est hominibus a se quia per pa sed a deo quia gratia.

Quod recedunt, unus ex tactus est quia permanet, et si iudas inde perit ... et ad permanendum. ... legit iudam ut per eum dispensatio diuine misericordie in salutem mundi impletur utens malo ad bonum ut mali utuntur bonis dei ad malum. ... fluens. c. hoc euangelista.

non habebat manducantis uiuet in eternum.

Multi ergo carnaliter sapientes qui putabant carnem qua induetus erat se eis distributurum esse et permitteret contra naturam ut in cibum hominum humanam carnem daret.

Sic oportebat semper dici ut ab omnibus non intelligeretur sed secretum dei ubum illis tegeretur. Secretum itaque dei attentos facere debet non aduersos.

Quod dicit: Quod dicitis meam carnem s. non dentibus posse atteri.

Si ergo uideritis filium hominis ascendentem ubi erat prius. Suspendit orationem. Tunc intelligetis quia non eo modo quo putatis eroget corpus, et quia hec gratia morsibus non consumitur sed spirituali gratia mentem alendo ipsos in corpus meum conuerto. Hic plane soluit quod ipsos mouerat: putabant enim quod corpus distribueret. Ille dicit se in celum iturum integrum ascensurum. Quomodo ergo tenendum sit aperte subdit. Spiritus est qui uiuificat caro non prodest quicquam. Caro sicut intelligitis sicut que in macello emitur sicut alius cibus non prodest. Spiritualiter intelligenda. Ipsa tamen caro scientia sancti spiritus qui in ea uirtutem operatur multum prodest sicut scientia sola inflat. Ipsa tamen non est mala sed per caritatem edificat.
inse

Propterea. ut propheta. Nisi credideritis non intelligetis. Per fidem enim copulamur, per intellectum uiuificamur.

Nota caute loquendum esse, sed si tamen ex uerbis tuis aliquis scandalizatur habe consolationem in eo quod ex uerbis eius multi scandalizati sunt quod ideo fecit ut tibi esset exemplum.

Dominus in carne manens frequentat in galileam

xvij.

ambulabat ut eum imitari volentes deviciis ad virtutes transmigrare discant quod illa figurabat velud illius temporis scilicet de iudea ad gentes ubi dei transitum expectant.

Reminiscebantur iudei beneficiorum dei erga eos in deserto.

Dies festus. non quod unus sed. vii. sed more eorum qui festi sunt quia unus dominus xpistus unam festivitatem. Scenophegia tabernaculorum festivitas quam mense vii. iudei celebrabant in tabernaculis in memoriam illorum in quibus patres eorum habitaverunt in deserto.

Opera que tui discipuli sciebant. isti nesciebant laudibus divinis et non popularis favore efferenda.

Non potest. Ideo nunc non est tempus meum. sed vestrum. Scilicet quia non sum amator mundi ut vos. sed accusator et ideo non odit vos mundus suos falsos testes qui dicitis bona mala et mala bona.

Quidam dicunt hoc ad passionem pertinere quia non in festivitate scenophegie sed in paschali quia agnus occidi solet cruce ascendit.

Sicut vos queritis gloriam quia tempus glorie mee nondum est in quo erit mea festivitas.

sus in galileam non
enim volebat in iudeam
ambulare quia querebant
eum iudei interficere.
Erat autem in proximo di-
es festus iudeorum sce-
nophegia. Dixerunt autem ad eum fratres eius
transi hinc et vade in iudeam ut et discipuli
tui videant opera tua que facis. Nemo quippe
in occulto aliquid facit et querit ipse in pa-
lam esse. Si hec facis manifesta te ipsum mundo.
Neque enim fratres eius credebant in eum. Di-
cit ergo eis ihesus. Tempus meum nondum
advenit tempus autem vestrum semper est paratum.
Non potest vos odisse mundus. me autem
odit. quia ego testimonium perhibeo de illo quia opera eius mala sunt. Vos
ascendite ad diem festum hunc. ego non ascendam ad diem festum istum.
quia meum tempus nondum impletum est. hec cum dixisset ipse mansit in ga-
lilea. Ut autem ascenderunt fratres eius tunc et ipse ascendit ad diem festum non
manifeste sed quasi in occulto. Iudei ergo querebant eum in die festo et dicebant. ubi est
ille et murmur multus erat de eo in turba.
Quidam enim dicebant quia bonus est. alii autem
dicebant non sed seducit turbas. Nemo tamen
palam loquebatur de illo propter metum iudeo-
rum. Iam autem die festo mediante ascen

Sylvas prophetia dicit de eo. Non audietur foris vox eius. Ieronimus. Sed eum extra galileam atque iudeam in aliis gentibus evangelium predicasse quod si legimus fuisse eum in terminis tyri et sydonis sive in confinio cesaree philippi que nunc paneas vocatur. tunc sciendum est non esse eum ipsas ingressum civitates.

Typice. xpistus occulte ascendit in festis quia in omnibus illis figuralibus latuit quando est manifestus nobis.

Moraliter latuit exemplum est vitandi malos. quia loquitur palam et non tenetur ab his qui querebant. potestatis est.

Hoc factum est ut sit consolatio corpori eius de quo corpore dicuntur singula et nobis pacientibus obprobria.

Sicut qui non manifeste ascendit. sic non palam docet. sed quasi latenter.

dt 2/1 6 ... 4 — 4

... 14 ...

ut possent accusare eum. Ihc autē incli
·i· de sede patris in mundū ad declinanda peccā humani gñis.
nans se deorsum digitō scribebat in tra. cū
·i· digito scribebat peccā eorū.
autem pseuerarent interrogantes eū erexit se
·i· dignat̄ videntes respicē.
pus in illam lapidem mittat. et itm se in
clinans scribebat in tra. Audientes aū
·i· abibant.
h unus post alium exibant incipientes
·i· caria. ·i· misera.
a seniorib; · remansit solus ihc ̄ mulier
·i· discipulorū ul' in dubio.
i medio stans. erigēs
autem se ihc dix̄ ei.
mulier ubi sunt q̄
·i· qs fugauit iudicio iusticie.
te accusabant. Nemo
·i· sciens se similit̄ iniquatum. ·i· cu a qui sine peccō es qr̄ ō soli peccatis tuis potes.
te condempnauit. Que dix̄. Nemo dn̄e. Nec ego te con
dempnabo. Vade ̄ amplius noli peccare. Iterum g̊
·i· iudeis. ·i· iu illis ·
locutus ē ihc dicens. Ego sum lux mundi. Qui sequi
·i· exemplis obedit. ·i· uit. ·i· qui sequitur iū p fidem habebit postea p spem ·i· nec signorantie i peccati.
tur me nō ambulat in tenebris sed habebit lumen
·i· infinito. ·i· qi deum se significauit.
uite. Dixerunt g̊ phisei. Tu de te ipō testimoniū
phibes. testimoniū
tuū non ē uerum.
·i· mat̄. ·i· ostendens se ̄ patrē euuangliam dix̄.
Rndit ihc ̄ dixit eis. Et si ego testimonium phibeo de me ipō: uerum est tes
·i· a patre.
timonium meum. qr̄ scio unde ueni ̄ quo
·i· ad patrē.
uado. Vos autem nescitis unde uenio aut
quo uado. Vos autē s carnē iudicatis e
go nō iudico quemq̄ ̄ si iudico ego iudiciū
meū uerum est qr̄ so
·i·
lus nō sum. s; ego ̄
·i· ·i· incarnari instituit.
qui misit me pater.

Ihc aūt et cetera. Inclinabit docet anteq; iudicium fiat nos debere inclinare. ·i· condescendere in iudicio. aut faciendo uti discretione. ·i· ad uisa uulteu uid decernere. ·i· qui declinans sepe sic erexit se sal ua nō. dele ctā indicat.

Data snīa iusticie qua illi conteri malorū perculsi sunt itm scbit in tra ex more uultū alio uertens ut illis sit libm exire quos pu debat citius exituros quam pla interrogatiuos. docet autem nos sicut ̄ aū correctionem alteri ita ̄ post nos ipos humilit̄ inuestigare ne tēn ut alios simile i nob sit.

Remanet solus ihc cū muliere in domo ·i· cū ecclia in mundo.

Erigit se ut erigat illos q̄ i peccis iacebant.

Erectus pus in iudicio iustie. sz erectus dat sniam miē qr̄ hoc utrumq; facē diuine potencie ē.

Sz qr̄ poterat timē ne ille qui sine peccō ē eam puniret dicit ei ut misericors peccata dimittēs Nec ego te condempnabo ut iustus ne amplius peccet interdicens.

Repulsis temptatorib; sanata culpa mulieris apcius subdit quid possit ex diuinitate ne quis ambigat de eo hoīe an possit pecca dimittē. Ego sum lux mundi q̄ nube carnis tegitur ̄ sic tolerandā hominib; efficitur. Vn̄ ̄ peccata possum dimitte ̄ ̄ oēm hominem illuminare.

Putant nō credendum ei q̄ de se solus testetur obliti pmissarum luc nat̄ ̄ ipsi iohis baptiste qui euidenē de eo ostendit.

Meū testimonium ideo uerū habendum ē. qr̄ scio unde ueni hoc ē qr̄ patris testimonio gfir.

Veni a patre missus. n̄ tamen eum deserēs ̄ impleto mistio ad patrem redeo nec tamen mundū relinquo.

Sedm carnem. ut uos ul' penitus n̄ iudico hoc pmo aduentu s; saluo s; qr̄ scdo aduentu iudicabit sicud it ̄ si iudico.

Quia illos nescitis ideo s carnem iudicatis s; hoiem putatis eū ̄ laude sua credendū n̄ sit ̄ etiā dampnatis.

Ad. Ideo uerum qr̄ nō solus. s; ego ̄ pr. ecce duo ̄ psonis licz unum ̄ suba qr̄ ē ideo uerū ē iudiciū meum qr̄ uerus filius dei sum. Vn̄ coplutur quod filius qr̄ non solus. Sed pater meum.

Solus ·i· 3

Dicto de iudicio quod suum et patris testimonium verum sit, probat auctoritate legis dicens: In lege. In ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Non quod duo vel plures non sunt inventi sepe fallaces, sed trinitas in hoc commendatur in qua perpetua veritas. Sic ergo vult ihesus bonam causam habere duos vel tres testes, patrem et filium vel simul patrem et spiritum sanctum ut accusata susanna habuit.

Magna est confidentia intrepidus verba divinitatis coram inimicis aperte loquitur et docet.

Ubi est pater tuus. Quasi te videmus sed non patrem tecum, quibus contra dicit: Sed nec me scitis quia et si hominem quem videtis scitis non tamen quod in occulto sum scitis, et ideo nec patrem scitis; sed si me sciretis quod est prius me cognoscere, et sic patrem sciretis quia unum sumus.

Forsitan non dubitat sed dubitantes quasi irridet et increpat, ut et dominus sermo forsitan dominus tuus et scitum.

Gaze divitie, phylaxe servare. Typice gazophylacium est misteria scripturarum que sunt in templo, id est in christo, hec secreta post resurrectionem aperuit apostolis, sed in hiis loquitur modo per parabolas non intelligentibus iudeis.

Phylaxe grecum est verbum quod interpretatur servare. Unde phylacteria dicuntur illa ubi reliquie sanctorum ponuntur et servantur.

Loquentem de deitate sua nemo nisi vellet apprehendit quia ipse necdum voluit. Dicit ergo de passione sua que in sua potestate est iudeis capere volentibus.

Quo ego vado et cetera. Idem dicturus est apostolis in sequenti, sed addit modo, hiis non addit modo.

Stulta verba. Quasi si de morte diceret non possent eum sequi ad mortem. Dicebat ergo non de morte sed de gloria ad quam ivit per mortem. Unde illis carnalibus subdit: Vos deorsum estis et ideo tamen sapitis sicut serpens terram comeditis.

Credideritis dicit non perceperitis, quia nemo nisi capit immutabilem essentiam. Ego sum non dicit quid vel christus vel filius dei vel aliud tale. Sed ad istos utitur illo sempiterne essentie sicut olim ad moysen quem mittebat ad liberandum.

Vos secundum carnem iudicatis patrem christi carnalem accepimus, sed omne homo in aperto videtur, pater vero in occulto.

[illegible] secundum carnem tamen ego [illegible] sumus.

Et in lege vestra scriptum est quia duorum hominum testimonium verum est. Ego sum

Si duobus hominibus creditur qui possunt falli et mentiri, quanto magis michi et patri ubi stabilis est veritas.

Et nunc quidem et si differo iudicium, non differo testimonium.

qui testimonium perhibeo de meipso et testimonium perhibet de me qui misit me pater. Dicebant ergo ei: Ubi est pater tuus? Respondit ihesus: Neque me scitis, neque patrem meum scitis. Si me sciretis, forsitan et patrem meum sciretis. Hec verba locutus est ihesus in gazophilacio docens in templo et nemo apprehendit eum

Non fatalis sed oportuna et voluntaria.

quia nondum venerat hora eius. Dixit ergo iterum eis ihesus:

Et de futuro quasi de presenti loquitur. Et per sequendo et apostolis.

Ego vado et queretis me et in peccato vestro moriemini.

Et permanentes.

Et causa. Et vos numquam amici.

Quo ego vado

Ante poterunt sequi et si non in quibus alii.

vos non potestis venire.

Idem dicturus est apostolis sed addit modo.

Dicebant ergo

Et omnia carnaliter sapientes, et quod dicit non intelligentes.

iudei: Numquid interficiet semetipsum, quia dicit: Quo vado vos non potestis venire? Et dicebat

Ego, quasi sponte, et ideo frustra laboratis. Vadit illo unde venerat et unde non discesserat. Queretis odio persequentes assumptum in celis, non ut amici habere cupientes. Unde eis penam predicit: In peccato vestro moriemini.

Qui in peccato nati adhuc in eo vivunt, quia non iam hii qui de mundo sunt electi, pertinentes ad eum qui fecit mundum et dominum.

Et a patre cum eo concedens omnia.

eis: Vos deorsum estis, ego de supernis sum.

Et qui fecit mundum.

Vos de hoc mundo estis, ego non sum de hoc

Et hic exposuit quid sit esse de mundo, id est esse peccatores infideles terrena sapientes. Unde hoc eis exposuit: Si vero non crediderit, quod est, unde contrario dat spem.

mundo. Dixi ergo vobis quia moriemini in peccatis vestris. Si enim non credideritis quia ego sum

Credideritis.

Et vobis, et cetera.

9 7 6

41